

Informácia o stave plnenia základných podmienok pre implementáciu politiky súdržnosti Európskej únie na programové obdobie 2021 - 2027 v podmienkach Slovenskej republiky

Základné podmienky predstavujú súbor legislatívnych, strategických a koncepčných podmienok, ktoré majú byť zabezpečené a uplatňované počas celého programového obdobia 2021 - 2027. Podľa nariadenia o spoločných ustanoveniach¹⁾ preukazuje členský štát splnenie základných podmienok v programe, t. j. v prípade Slovenskej republiky (ďalej len „SR“) všetky základné podmienky v Programe Slovensko 2021 – 2027 (ďalej len „Program Slovensko“) a horizontálne základné podmienky v Programe rybné hospodárstvo Slovenskej republiky 2021 – 2027 a v programoch „DG HOME“ fondov²⁾.

Celkovo je pre programové obdobie 2021 – 2027 potrebné splniť **20 základných podmienok**: 4 horizontálne a 16 tematických. Pre každú základnú podmienku je definovaný súbor kritérií. Na zabezpečenie splnenia každej základnej podmienky je nutné naplnenie všetkých jej kritérií, **pričom ich splnenie musí byť odsúhlasené zo strany Európskej komisie** (ďalej len „EK“).

Koordináciu procesu vyhodnocovania plnenia základných podmienok vykonáva centrálny koordinačný orgán, ktorým je Ministerstvo investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie Slovenskej republiky (ďalej len „MIRRI SR“).

Gestori plnenia základných podmienok na národnej úrovni boli určení v materiáli „**Spôsob uplatnenia základných podmienok pri príprave implementačného mechanizmu politiky súdržnosti EÚ po roku 2020 v podmienkach Slovenskej republiky**“, ktorý bol schválený uznesením vlády SR č. 324 z 3. 7. 2019. Týmto uznesením bola uložená úloha pre gestorov základných podmienok - zabezpečiť splnenie základných podmienok vo svojej pôsobnosti na národnej úrovni **do 31. 12. 2020**, ako aj úloha - predkladať informáciu o stave plnenia základných podmienok v pravidelných štvrtročných intervaloch **do 31. 12. 2020**.

Ďalšia informácia o postupe plnenia základných podmienok bola schválená uznesením vlády SR č. 269 z 19. 5. 2021, ktorým bol predĺžený termín na zabezpečenie splnenia základných podmienok **do 31. 12. 2021** a termín na predkladanie informácií o stave plnenia základných podmienok **do 31. 12. 2021**. V nadväznosti na uvedené úlohy boli vypracované kontrolné zoznamy tzv. „checklisty“ vo vzťahu k plneniu jednotlivých základných podmienok.

Ďalšia informácia o stave plnenia základných podmienok bola schválená vládou SR 23. 3. 2022. Jej obsahom bola aj žiadosť na gestorov základných podmienok o zintenzívnenie procesu

---

¹⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/1060 z 24. júna 2021, ktorým sa stanovujú spoločné ustanovenia o Európskom fonde regionálneho rozvoja, Európskom sociálnom fonde plus, Kohéznom fonde, Fonde na spravodlivú transformáciu a Európskom námornom, rybolovnom a akvakultúrnom fonde a rozpočtové pravidlá pre uvedené fondy, ako aj pre Fond pre azyl, migráciu a integráciu, Fond pre vnútornú bezpečnosť a Nástroj finančnej podpory na riadenie hraníc a vízovú politiku

²⁾ „DG HOME“ fondy predstavujú: Fond pre azyl, migráciu a integráciu (AMIF), Nástroj finančnej podpory na riadenie hraníc a vízovú politiku (BMVI) a Fond pre vnútornú bezpečnosť (ISF)

napĺňania zostávajúcich nesplnených kritérií základných podmienok a požiadavka na vedenie aktívnej komunikácie s EK; pri deklarovaných splnených základných podmienkach na národnej úrovni, príslušní gestori boli požiadaní o intenzívnu komunikáciu s EK ohľadom uistenia/overenia správnosti vyhodnotenia splnenia jednotlivých kritérií základných podmienok.

Od roku 2019 sa uskutočnili viaceré rokovania MIRRI SR so zástupcami gestorov jednotlivých základných podmienok, ako aj so zástupcami EK. V januári 2021 boli zaslané žiadosti na gestorov zodpovedných za plnenie základných podmienok o zrýchlenie procesu plnenia základných podmienok a zabezpečenie intenzívnej komunikácie s EK.

V roku 2022 bolo vyše 30 stretnutí/online rokovaní k plneniu základných podmienok s jednotlivými gestormi a zástupcami EK.

Posúdenie splnenia základných podmienok zo strany EK v rámci pripomienok k návrhu Programu Slovensko

Návrh Programu Slovensko bol predložený na oficiálne posúdenie EK 8. 7. 2022 prostredníctvom elektronického portálu SFC2021. Súčasťou predloženého návrhu boli aj informácie k plneniu základných podmienok. EK predložila oficiálne pripomienky k návrhu Programu Slovensko 15. 9. 2022, vrátane pripomienok k plneniu základných podmienok.

MIRRI SR po prijatí pripomienok EK požiadalo zástupcov gestorov základných podmienok **o aktívnu komunikáciu so zástupcami EK**, s cieľom urýchleného doriešenia indikovaných nesplnených základných podmienok. MIRRI SR zorganizovalo **viaceré online rokovania so zástupcami EK**, a to aj za účasti zástupcov gestorov základných podmienok. Súčasne prebiehali aj bilaterálne stretnutia a komunikácia jednotlivých zástupcov gestorov so zástupcami EK.

V rámci predložených pripomienok EK k návrhu Programu Slovensko označila EK za SPLNENÉ:

2 horizontálne základné podmienky:

- 1. Účinné mechanizmy monitorovania trhu verejného obstarávania (Gestor: ÚVO)
- 2. Nástroje a kapacita na účinné uplatňovanie pravidiel štátnej pomoci³⁾ (Gestor: PMÚ SR)

9 tematických základných podmienok:

- 1.2 Národný alebo regionálny plán v oblasti širokopásmového pripojenia (Gestor: MIRRI SR)
- 2.3 Efektívne presadzovanie využívania energie z obnoviteľných zdrojov v jednotlivých odvetviach a v celej Únii (Gestor: MH SR)

---

³⁾ Základná podmienka týkajúca sa nástrojov a kapacity na účinné uplatňovanie pravidiel štátnej pomoci sa nevzťahuje na programy, ktoré podporuje AMIF, ISF alebo BMVI.

- 2.4 Účinný rámec na riadenie rizika katastrof (Gestor: MV SR)
- 2.6 Aktualizované plánovanie odpadového hospodárstva (Gestor: MŽP SR)
- 2.7 Prioritný akčný rámec potrebných ochranných opatrení, ktorého súčasťou je spolufinancovanie zo strany Únie (Gestor: MŽP SR)
- 3. Komplexné plánovanie dopravy na primeranej úrovni (Gestor: MDV SR)
- 4.2 Národný strategický rámec pre rodovú rovnosť (Gestor: MPSVR SR)
- 4.5 Národný strategický politický rámec integrácie Rómov (Gestor: Úrad splnomocnenca vlády SR pre rómske komunity (Úrad vlády SR)
- 4.6 Strategický politický rámec pre zdravie a dlhodobú starostlivosť (Gestor: MZ SR)

EK predložila v rámci pripomienok k návrhu Programu Slovensko svoje PRIPOMIENKY K PLNENIU nasledovných základných podmienok a požiadala o zaslanie doplňujúcich informácií a dokumentov potrebných pre ich splnenie:

2 horizontálne základné podmienky:

- 3. Účinné uplatňovanie a implementácia Charty základných práv (Gestor: MPSVR SR)
- 4. Implementácia a uplatňovanie Dohovoru OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím (UNCPRD) v súlade s rozhodnutím Rady 2010/48/ES (Gestor: MPSVR SR)

7 tematických základných podmienok:

- 1.1 Dobré riadenie národnej alebo regionálnej stratégie pre inteligentnú špecializáciu – (Gestor: ÚV SR)
- 2.1 Strategický politický rámec na podporu obnovy budov na bývanie a nebytových budov s cieľom zabezpečiť energetickú efektívnosť – kritérium 2 (Gestor: MH SR)
- 2.2 Spravovanie odvetvia energetiky (Gestor: MH SR)
- 2.5 Aktualizované plánovanie potrebných investícií do odvetvia vodohospodárstva a odpadových vôd (Gestor: MŽP SR)
- 4.1 Strategický politický rámec aktívnej politiky trhu práce (Gestor: MPSVR SR)
- 4.3 Strategický politický rámec pre systém vzdelávania a odbornej prípravy na všetkých stupňoch (Gestor: MŠVVŠ SR)
- 4.4 Národný strategický politický rámec pre sociálne začlenenie a znižovanie chudoby (Gestor: MPSVR SR)

Aktuálny stav plnenia základných podmienok stav k 31. 10. 2022

Na základe aktívnej komunikácie MIRRI SR a zástupcov gestorov jednotlivých základných podmienok so zástupcami EK, ako aj po zaslaní doplňujúcich informácií a dokumentov a schválení dokumentu „Základný mechanizmus na zabezpečenie dodržiavania Horizontálnych princípov v programovom období 2021 – 2027 Účinné uplatňovanie a vykonávanie Charty základných práv Európskej únie a Vykonávanie a uplatňovanie Dohovoru OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím (UNCPRD) v súlade s rozhodnutím Rady 2010/48/ES“ vládou SR (uznesenie vlády SR č. 668 z 26. 10. 2022), **EK neformálne oznámila, že považuje za SPLNENÉ:**

všetky 4 horizontálne základné podmienky:

- 1. Účinné mechanizmy monitorovania trhu verejného obstarávania (Gestor: ÚVO)
- 2. Nástroje a kapacita na účinné uplatňovanie pravidiel štátnej pomoci⁴⁾ (Gestor: PMÚ SR)
- 3. Účinné uplatňovanie a implementácia Charty základných práv (Gestor: MPSVR SR)
- 4. Implementácia a uplatňovanie Dohovoru OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím (UNCPRD) v súlade s rozhodnutím Rady 2010/48/ES (Gestor: MPSVR SR)

14 tematických základných podmienok:

- 1.1 Dobré riadenie národnej alebo regionálnej stratégie pre inteligentnú špecializáciu (Gestor: ÚV SR)
- 1.2 Národný alebo regionálny plán v oblasti širokopásmového pripojenia (Gestor: MIRRI SR)
- 2.1 Strategický politický rámec na podporu obnovy budov na bývanie a nebytových budov s cieľom zabezpečiť energetickú efektívnosť (Gestor: MDV SR, MH SR)
- 2.2 Spravovanie odvetvia energetiky (Gestor: MH SR)
- 2.3 Efektívne presadzovanie využívania energie z obnoviteľných zdrojov v jednotlivých odvetviach a v celej Únii (Gestor: MH SR)
- 2.4 Účinný rámec na riadenie rizika katastrof (Gestor: MV SR)
- 2.5 Aktualizované plánovanie potrebných investícií do odvetvia vodohospodárstva a odpadových vôd (Gestor: MŽP SR)
- 2.6 Aktualizované plánovanie odpadového hospodárstva (Gestor: MŽP SR)
- 2.7 Prioritný akčný rámec potrebných ochranných opatrení, ktorého súčasťou je spolufinancovanie zo strany Únie (Gestor: MŽP SR)
- 3. Komplexné plánovanie dopravy na primeranej úrovni (Gestor: MDV SR)
- 4.1 Strategický politický rámec aktívnej politiky trhu práce (Gestor: MPSVR SR)
- 4.2 Národný strategický rámec pre rodovú rovnosť (Gestor: MPSVR SR)
- 4.5 Národný strategický politický rámec integrácie Rómov (Gestor: Úrad splnomocnenca vlády SR pre rómske komunity (Úrad vlády SR))
- 4.6 Strategický politický rámec pre zdravie a dlhodobú starostlivosť (Gestor: MZ SR)

EK považuje za NESPLNENÉ 2 tematické základné podmienky:

- 4.3 Strategický politický rámec pre systém vzdelávania a odbornej prípravy na všetkých stupňoch (Gestor: MŠVVŠ SR) – **na splnenie základnej podmienky je potrebné schváliť dokument - Národný program rozvoja výchovy a vzdelávania**
- 4.4 Národný strategický politický rámec pre sociálne začlenenie a znižovanie chudoby (Gestor: MPSVR SR) - **na splnenie základnej podmienky je potrebné schváliť**

---

⁴⁾ Základná podmienka týkajúca sa nástrojov a kapacity na účinné uplatňovanie pravidiel štátnej pomoci sa nevzťahuje na programy, ktoré podporuje AMIF, ISF alebo BMVI.

dokumenty: *Národný akčný plán Európskej záruky pre deti v SR s výhľadom do roku 2030 a Národnú koncepciu prevencie a ukončovanie bezdomovectva*

Formálne stanovisko EK k splneniu základných podmienok bude **súčasťou oficiálneho rozhodnutia EK o schválení Programu Slovensko.**

Dôsledky nesplnenia základných podmienok

Splnenie základných podmienok bude mať v programovom období 2021 – 2027 priamy vplyv na celkovú úspešnosť implementácie fondov Európskej únie (ďalej len „EÚ“) a **na hotovostný tok finančných zdrojov z rozpočtu EÚ do štátneho rozpočtu SR.**

Ak základná podmienka nie je splnená v čase schválenia programu alebo zmeny programu, informuje členský štát EK hneď, ako usúdi, že základná podmienka bola splnená a jej splnenie odôvodní. **EK nerefunduje žiadosti o platbu, kým neposúdi základnú podmienku a odsúhlasí jej splnenie.**

V prípade **nesplnenia tematickej základnej podmienky, EK nerefunduje výdavky operácií príslušného špecifického cieľa**, ku ktorému sa vzťahuje základná podmienka.

V prípade **nesplnenia horizontálnej základnej podmienky, nie sú refundované žiadne výdavky.**

Záver

V nadväznosti na uvedené dôsledky nesplnenia základných podmienok, opätovne vyzývame na urýchlené, ale dôsledné splnenie základných podmienok a aktívnu komunikáciu so zástupcami EK, s cieľom vyhnúť sa možným hrozbám a rizikám, ktoré by bránili úspešnému procesu implementácie fondov politiky súdržnosti EÚ v programovom období 2021 – 2027.